

Kryzys zaufania

Widok z wieży

Nasza przeszłość w niebezpieczeństwie - ludziom brakuje optymizmu dla następnego pokolenia

22 stycznia 2025 został opublikowany po raz 25 Edelman Trust Barometer. Jest to coroczny raport opracowywany przez firmę Edelman, który bada poziom zaufania społeczeństwa do różnych instytucji, takich jak biznes, rząd, media i organizacje pozarządowe (NGO). Raport ten jest wynikiem szeroko zakrojonych badań przeprowadzanych na całym świecie, obejmujących tysiące respondentów z różnych krajów. Jest publikowany od 25 lat i każda jego edycja ujawnia głęboki kryzys zaufania do wszelkich ludzkich instytucji. Poniższy wykres pokazuje kolejne załamania zaufania w różnych obszarach oraz rozpaczliwe poszukiwanie instytucji, którym można ufać.

Ten powszechny brak zaufania odzwierciedla sytuację, w której ludzie szukają rozwiązań i pewności w strukturach stworzonych przez człowieka, zamiast pokładać nadzieję w Bogu. Do tych zbierających się fal nieufności najnowszy raport dodał kolejny kryzys nazwany: „Upadek struktur i obawy o przyszłość”. Nowym trendem, na jaki wskazuje badanie, jest „kryzys niezadowolonych”, gdzie ludzie czują, że system faworyzuje bogatych, a działania biznesu i rządu są szkodliwe. To poczucie niesprawiedliwości i braku nadziei na lepszą przyszłość rezonuje z biblijnymi ostrzeżeniami przed pokładaniem ufności w ludzkich systemach i władzach. W Księdze Psalmów (146:3) czytamy: „Nie pokładajcie ufności we władcach ani w żadnym synu ludzkim, u którego nie ma wybawienia” (UBG). Ludzie, którzy polegają na własnych siłach i ziemskich przywódcach, często doznają rozczarowania, gdy te struktury zawodzą z powodu ludzkiego egoizmu i niedoskonałości. Dodatkowo badacze niepokoi fakt, że raport wspomina o obawach o przyszłość następnego pokolenia, czyli o upadku nadziei na lepsze jutro.

Ten brak nadziei wynika z kilku nakładających się na

siebie elementów:

- **Nierówność i niesprawiedliwość:** Raport zwraca uwagę na nierówność w poziomie zaufania między osobami o wysokich i niskich dochodach, a także na wzrost obaw dotyczących dyskryminacji, uprzedzeń i rasizmu. Te problemy społeczne są efektem ludzkiej skłonności do grzechu i egoizmu, co jest przewodnim motywem podkreślanym w Biblii. Przykładowo, w Księdze Izajasza jest napisane: „Biada tym, którzy zło nazywają dobrem, a dobro złem; którzy ciemność uważają za światłość, a światłość za ciemność; którzy gorycz uważają za słodycz, a słodycz za gorycz!” – Izaj. 5:20 (UBG). A św. Jakub w swoim liście pisze o bogaczach: „Wasze złoto i srebro zardzewiało, a ich rdza będzie świadczyła przeciwko wam i strawi wasze ciała jak ogień. Nagromadziliście skarby na ostatnie dni. Oto zapłata robotników, którzy żęli wasze pola, zatrzymana przez was, krzyczy, a krzyk żniwiarzy doszedł do uszu Pana zastępów” – Jak. 5:3 (UBG).

Według raportu Credit Suisse nieco ponad 1% populacji kontroluje prawie połowę światowego majątku. To pokazuje, jak ogromne są nierówności majątkowe na świecie. Ludzkie próby rozwiązania tych problemów, bez odwołania się do Bożych zasad, okazują się nieskuteczne i prowadzą do lęku pracowników.

- **Lęk i brak bezpieczeństwa:** W raporcie wyjątkowo mocno pojawia się także lęk pracowników o bezpieczeństwo pracy. Rozwój technologii prowadzi do utraty pracy. Także i nas może dotknąć ten problem, jednak w Ewangelii Mateusza Jezus mówi: „Dlatego powiadam wam: Nie troszczcie się o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodzierać. Czyż życie nie znaczy więcej niż pokarm, a ciało więcej niż odzienie?” – Mat. 6:25 (UBG). Wiara w Bożą opatrność wlewa w nasze serca pokój, ale nie taki pokój, jaki ma świat.
- **Spadek zaufania do pracodawców i liderów:** Kolejną niepokojącą tendencją, którą odnotowuje raport, to spadek zaufania do pracodawców oraz obawy, że liderzy wprowadzają ludzi w błąd. To wskazuje na rozczarowanie ludzkimi przywódcami i instytucjami. W zasadzie jest to cytatem z prorocstwa Izajasza: „Zgrzeszyliśmy i kłamaliśmy

przeciw Panu i odwróciliśmy się od naszego Boga, aby nie chodzić za nim; mówiliśmy o ucisku i buncie, obmyślaliśmy i wypowiadaliśmy słowa kłamliwe ze swego serca. Dlatego sąd został wycofany i sprawiedliwość stoi z daleka, bo prawda runęła na ulicy, a prawda nie może tam wejść. Tak, prawda zginęła, a ten, kto odstępował od zła, pada ofiarą łupu. Pan to widział i nie podobało mu się, że nie ma sądu” – Izaj. 59:13-15 (UBG). Nigdy jeszcze w historii świata nie było tak powszechnej zgody na posługiwanie się kłamstwem. W raporcie podkreśla się także, że media powinny (ale nie robią tego) stawiać fakty na pierwszym miejscu. To koresponduje z biblijnym wezwaniem do prawdomówności, jak czytamy w Liście do Efezjan: „Dlatego odrzuciwszy kłamstwo, niech każdy z was mówi prawdę do swego bliźniego, bo jesteście członkami jedni drugich” – Efezj. 4:25 (UBG). Wiemy jednak, że póki trwa terazniejszy zły świat, wezwanie to realizuje się tylko wśród naśladowców Chrystusa.

- Biznes jako najbardziej zaufana instytucja, na równi z religią: Co ciekawe i zaskakujące jednocześnie, ze wszystkich badanych instytucji biznes jest postrzegany jako najbardziej kompetentna i etyczna instytucja! Pokazuje to, jak rozpaczliwie ludzie poszukują oparcia i zaufania do jakichkolwiek instytucji. Co

interesujące, inne badanie [Religious Institutional Trust – Lausanne Movement](#) wskazuje, że zaufanie do biznesu jest równe lub w krajach rozwiniętych większe niż do religii. Świadczy to, że nawet instytucje o tradycyjnie największym zaufaniu, jakimi były kościoły i religie, są podatne na upadek, gdy działają bez moralnego kompasu opartego na Bożych zasadach.

Podsumowując, raport Edelman Trust Barometer 2025 ukazuje głęboki kryzys zaufania, który jest skutkiem oddalenia się od Boga i Jego zasad. Ludzie, szukając rozwiązania swoich problemów w ziemskich systemach, często doznają rozczarowania. Biblijne wersety wskazują, że prawdziwe bezpieczeństwo i nadzieję można znaleźć jedynie w Bogu, a nie w ludzkich instytucjach czy przywódcach. Należy pamiętać o przestrodze zawartej w Księdze Przysłów: „Zaufaj Panu całym swym sercem i nie polegaj na własnym rozumie, myśl o Nim na wszystkich swych drogach, a On prostować będzie twoje ścieżki” – Przyp. 3:5-6 (UBG). Znając Prawdę Bożą, możemy cieszyć się, że prorocтва zapowiadają nadejście Królestwa Bożego, do którego „nie wejdzie do niego nic nieczystego ani ten, kto popełnia obrzydliwość i kłamstwo, tylko ci, którzy są zapisani w księdze życia Baranka” – Obj. 21:27 (UBG).

Mrzygłód Piotr
R-
„Straż”